

natuurtoets

Quickscan natuurtoets bestemmingsplanwijziging Ooster Mheenweg, Hierden

Inventarisatie en beoordeling effecten in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdelen soort- en gebiedsbescherming

Opdrachtgever

Bouwbedrijf J. Timmer BV

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets bestemmingsplan- wijziging Ooster Mheenweg, Hierden

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling effecten in het kader van de Wet natuur-
bescherming, onderdelen soort- en gebiedsbescherming

Projectcode	Datum	Status
18-186	11 juli 2018	Definitief

Auteur(s)

M. (Mandy) Oudshoorn

Tweede lezer

H. (Harma) Scholten

Opdrachtgever

Bouwbedrijf J. Timmer BV

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Oudshoorn, M. (2018). Quickscan natuurtoets bestemmingsplanwijziging Ooster Mheenweg, Hierden. Inventarisatie en beoordeling effecten in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdelen soort- en gebiedsbescherming. Rapport 18-186. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doel	2
1.2 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen	2
1.3 Opzet van het onderzoek	3
2. Kader en methode	4
2.1 Wettelijk kader	4
2.2 Onderzoeksmethode	5
3. Soortbescherming	6
3.1 Flora	6
3.2 Vleermuizen	6
3.3 Grondgebonden zoogdieren	7
3.4 Broedvogels	7
3.5 Amfibieën	10
3.6 Overige soortgroepen	10
4. Gebiedsbescherming	11
4.1 Natura 2000	11
4.2 Natuurnetwerk Nederland	13
4.3 Natuur buiten het NNN	14
5. Geraadpleegde bronnen	16

Bijlagen

- Bijlage 1 – Inrichtingsschets
- Bijlage 2 – AERIUS-berekening

Samenvatting

Aanleiding en doel

Voor een perceel aan de Ooster Mheenweg te Hierden zijn plannen om woningbouw (7 duurzame woningen) te realiseren. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging nodig. In het kader van de ruimtelijke procedures zijn de effecten van uitvoering van het plan op beschermde natuurwaarden getoetst. Ecogroen heeft het plan getoetst aan de wettelijke bescherming van soorten en gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Soortbescherming

- Op de grens van het plangebied is een ooievaarspaal aanwezig. Ooievaars hebben een hoge tolerantie en zijn weinig kwetsbaar voor verstoring. De beoogde invulling met seniorenwoningen heeft een weinig verstrend karakter. Er is zodoende geen sprake van negatief effect op de functionaliteit van de nestlocatie. Wel dient bij uitvoering van de plannen verstoring van eventueel aanwezige broedgevallen voorkomen te worden. Dit kan door buiten het broedseizoen te werken. Op deze wijze staat de aanwezigheid van de ooievaarspaal vaststelling en uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg.

Voor het eventueel verplaatsen of weghalen van de nestpaal is een ontheffing nodig. Hiervoor is een alternatievenafwezig en onderbouwing van het wettelijk belang nodig.

- Ten aanzien van overige broedvogels dient ook buiten het broedseizoen te worden gewerkt. Globaal kan de periode half maart tot en met eind juli worden aangehouden. Wanneer werkzaamheden binnen deze periode worden uitgevoerd, adviseren we om vooraf een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te laten voeren. Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari – half maart en eind juli – half november, wordt geadviseerd na te gaan of nog bewoonde nesten van de vroeg of laat in het seizoen broedende soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.
- In het plangebied zijn geen beschermde flora, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden aangetroffen of te verwachten, uitgezonderd soorten waarvoor in de provincie Gelderland vrijstelling van ontheffingsplicht geldt. Vervolgstappen zijn voor deze soortgroepen niet aan de orde.
- Het onderdeel soortbescherming in de Wnb vormt geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

Gebiedsbescherming

- Uit de stikstofberekening blijkt dat het plan, waarbij de worst case situatie is berekend, geen overschrijding van de grenswaarden van Natura 2000-gebieden veroorzaakt.
- Overige negatieve effecten op de instandhoudingdoelen voor Natura 2000-gebieden treden gezien de aard en omvang van de plannen en de afstand tot beschermde gebieden (>1,5 km) niet op.
- Het plangebied ligt buiten het NNN. Het provinciale beleid kent ook geen externe werking, zodat geen nadere effectbeoordeling aan de orde is. In het licht van een goede ruimtelijke ordening is er ook geen sprake van negatief effect op het functioneren van het meest nabijgelegen NNN-gebied (1,3 km afstand). Effecten op belangrijke weidevogelgebieden en ganzenrustgebieden zijn gezien de ruime afstand (>10 km) ook uitgesloten.
- De Wnb staat vaststelling van het plan voor het onderdeel gebiedsbescherming niet in de weg. Vervolgstappen zoals een vergunningaanvraag zijn niet nodig.

1. Inleiding

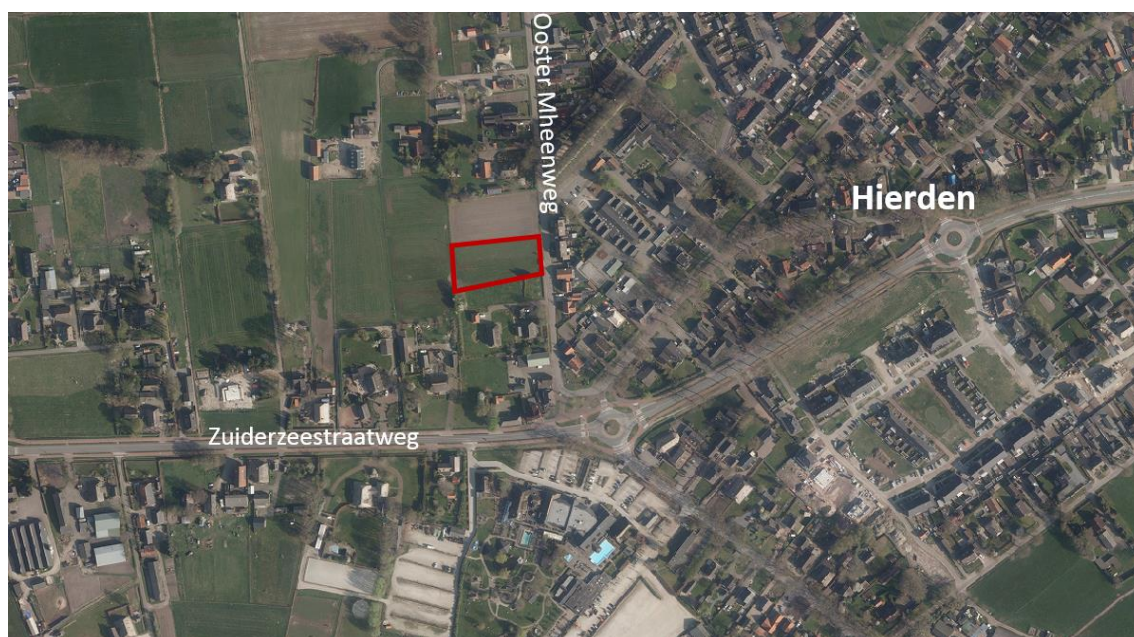
1.1 Aanleiding en doel

Bouwbedrijf J. Timmer BV is voornemens nieuwbouw (7 duurzame woningen) te realiseren op een perceel aan de Ooster Mheenweg te Hierden. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging nodig. Uitvoering van het plan kan effect hebben op beschermde natuurwaarden. De Wet natuurbescherming verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden.

Deze natuurtoets beoordeelt de effecten van de beoogde ontwikkelingen op de onderdelen soort- en gebiedsgerichte natuurbescherming. Omdat een wijziging van het bestemmingsplan plaatsvindt, is ook getoetst of dit leidt tot aantasting van het Natuurnetwerk Nederland, dat ruimtelijk beschermd is in het bestemmingsplan. Er vindt geen kap plaats, zodat niet wordt getoetst aan bescherming van houtopstanden.

1.2 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied betreft een perceel van 2.745m² aan de Ooster Mheenweg te Hierden (zie figuur 1.1). In de huidige situatie is het in gebruik als beweide grasland. Binnen het plangebied zijn geen bomen/boschages en oppervlaktewater aanwezig. In het plangebied zijn zeven duurzame (senioren)woningen met een gezamenlijk bebouwingsoppervlak van circa 550m² beoogd. Het overige deel wordt ingevuld met tuinen, parkeerplaatsen en openbaar groen. De woningen krijgen geen gasaansluiting, verwarming gebeurt middels warmtepompen en zonnepanelen. Langs de randen van het plangebied worden heggen dan wel boschages geplant. Regenwaterafvoeren van de woningen worden aangesloten op infiltratiekragen op eigen terrein. De inrichtingsschets is in bijlage 1 toegevoegd. Naar verwachting wordt het plan in 2019 gerealiseerd.

Figuur 1.1 Ligging plangebied (rood omlijnd). Bron ondergrond: Atlas Gelderland, luchtfoto 2017.

1.3 Opzet van het onderzoek

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een beschrijving van te verwachten effecten op beschermde soorten (Hoofdstuk 3). Effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) worden beschreven in hoofdstuk 4. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 een overzicht van de gebruikte bronnen gegeven.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de gebieds- en soortbescherming. Er is geen sprake van kap van bomen, zodat niet wordt getoetst aan bescherming van houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming (Wnb) verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. Hieronder is de samenvatting van de relevante wetteksten te vinden.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming (Wnb) regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wnb om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (meestal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wnb regelen de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is opgedeeld in drie categorieën:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wnb;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een aanvullende rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Zorgplicht

De zorgplicht is te allen tijde van kracht. Dit artikel (1.11 Wnb) schrijft voor dat flora en fauna niet moedwillig verstoord dan wel gedood mag worden. Aantasting dient daarom zo veel mogelijk worden voorkomen. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen, bijvoorbeeld het werken in de minst kwetsbare periode. De zorgplicht geldt ook voor soorten zonder specifieke beschermingsstatus onder de Wnb.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De bescherming van het Nationaal Natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is verankerd in de Wet natuurbescherming (artikel 1.12) maar in detail geregeld in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Staatsblad 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

2.2 Onderzoeksmethode

De voorgenomen plannen zijn mogelijk in strijd met de Wet natuurbescherming. Daarom is onderzoek uitgevoerd naar aanwezige of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.

Gestart is met literatuuronderzoek om na gaan of het plangebied binnen beschermde gebieden ligt. Ook is het literatuuronderzoek gebruikt om uit te zoeken of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het plangebied. Er is gebruik gemaakt van beschikbare bronnen zoals actuele verspreidingsgegevens (NDFF 2018). Bij het gebruik van waarnemingen is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen worden gebruikt om een beeld van de ecologische potenties van een gebied te geven.

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor veldbezoeken die op 22 mei 2018 is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek (22°C, licht bewolkt, droog en 1 Bft) is aandacht besteed aan natuurwaarden die zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming en is rekening gehouden met de soorten die een provinciale vrijstelling hebben (Provincie Gelderland 2018).

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van de geplande ingrepen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten (hoofdstuk 3) en gebieden (hoofdstuk 4) en of vervolgstappen (zoals nader onderzoek, ontheffing- dan wel vergunningsaanvraag) vereist zijn.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Het plangebied betreft een extensief beweide graslandperceel. Aan de randen van het perceel groeien soorten van voedselrijke omstandigheden zoals Witte dovenetel, Smalle weegbree en Hondsdraf. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens worden beschermde planten niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen is voor flora niet aan de orde.

3.2 Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen is beschermd (artikel 3.5 Wet natuurbescherming) en bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wnb echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen bomen en bebouwing aanwezig binnen het plangebied. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn zodoende uitgesloten. Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Foerageergebieden en vliegroutes

Het plangebied vormt door de afwisseling tussen openheid en naastgelegen en tuinen met opgaand groen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Er kunnen diverse soorten zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger foerageren. Door de plannen gaat er echter geen onmisbaar foerageergebied verloren, aangezien in de directe omgeving voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn. Ook na realisatie van de plannen vormt het plangebied ook deels weer geschikt jachtgebied. Binnen en langs het plangebied zijn geen lijnvormige elementen aanwezig die kunnen fungeren als vliegroute. Negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebied zijn niet aan de orde.

3.3 Grondgebonden zoogdieren

Vaste verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren, zonder provinciale vrijstelling (bijvoorbeeld Otter, Waterspitsmuis, Eekhoorn, Das) worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn vaste verblijfplaatsen van diverse grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Rosse woelmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis. Door de activiteiten kunnen exemplaren en vaste verblijfplaatsen van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Gelderland in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wnb (Provincie Gelderland 2018), waardoor het nemen van vervolgstappen niet aan de orde is. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (zie kader 2.1). Dit kan door vooraf aan de werkzaamheden het plangebied kort te maaien en te houden. Zodoende wordt dieren de gelegenheid gegeven buiten het plangebied verblijfplaatsen te vinden.

3.4 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie ook kader 2.1).

Soorten met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (kader 3.2).

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Bui-zerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Min. LNV 2009).

Ooievaar

In de noordwestelijke hoek, direct naast het plangebied staat een ooievaarspaal (zie figuur 3.1). Ten tijde van het veldbezoek (d.d. 22 mei 2018) zijn geen (adulte) exemplaren in of in de nabijheid van het nest waargenomen. Ook zijn geen (recente) sporen zoals voedselresten en uitwerpselen rond de paal aangetroffen. Gezien de start en de duur van de broedperiode (maart t/m augustus) is het nest dit jaar niet in gebruik. De paal is rond 2012 geplaatst en in de jaren 2014 t/m 2017 was het nest met wisselend broedsucces in gebruik (NDFF 2018, harderwijksezaken.nl).

Figuur 3.1 Locatie nestpaal (rode asterisk) i.r.t. beoogde invulling plangebied, zie ook bijlage 1 (Bron: Bureau Ruimtewerk, ondergrond: Aerials Calculator).

Het plangebied kan gezien het terreingebruik en bekende waarnemingen in de omgeving (NDFF 2018) onderdeel uitmaken van het foerageergebied. Door het plan gaat er echter geen onmisbaar foerageergebied verloren. Dit omdat het plangebied door de huidige beweiding en droge omstandigheden geen optimaal foerageergebied vormt. De soort heeft een voorkeur voor vochtigere, extensieve en pas gemaaide graslanden. In de (directe) omgeving van het plangebied zijn voldoende geschikte(re) uitwijkmogelijkheden aanwezig. De actieradius van de soort - de afstand tussen een nest en voedselgebieden - bedraagt daarnaast enkele kilometers (Roodbergen *et al.* 2011, ooievaars.eu). Er is zodoende geen sprake van negatief effect op het foerageergebied.

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect op de functionaliteit van het nest. Ooievaars hebben een hoge tolerantie en zijn weinig kwetsbaar voor verstoring (Krijgsveld *et al.* 2008, 2004, Ottburg *et al.* 2008). Er zijn diverse praktijkvoorbeelden van situaties waarbij ooievaars op korte afstand van en zelfs op bebouwing succesvol tot broeden komen. De invulling van het plangebied met seniorenwoningen heeft een weinig verstorend karakter. Er is zodoende geen sprake van een negatief effect op de functionaliteit van de nestlocatie van Ooievaar. Wel dient bij uitvoering van de plannen verstoring van eventueel aanwezige broedgevallen voorkomen te worden. Dit kan door buiten het broedseizoen te werken, zie ook hieronder bij overige broedvogels. Op deze wijze staat de aanwezigheid van de ooievaarspaal vaststelling en uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg.

Voor het eventueel weghalen of verplaatsen van de ooievaarspaal is een ontheffing noodzakelijk. Hier-voor is het echter nodig te onderbouwen dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn (alternatie-venoverweging) en dient te worden voldaan aan een van de wettelijke belangen die gelden voor vogels (Wnb art 3.3, lid 4, onderdeel b), bijvoorbeeld volksgezondheid. Voor dit specifieke plan is het aantonen hiervan naar verwachting lastig. Bij een langere doorlooptijd van de planprocedure (meerdere jaren) is het eventueel een optie om aanvullend te onderzoeken of het nest “permanent” verlaten is. Indien een aantal jaar achtereen is vastgesteld dat er geen ooievaars gebruik maken van het beschikbare nest kan de nestpaal zónder ontheffing worden weggehaald/verplaatst. Het bevoegd gezag (provincie Gelderland) kan nadere eisen stellen aan de leeftijd van de gegevens en de benodigde onderzoeksinspanning, bijvoor-beeld of afwezigheid gedurende twee of drie jaar moet zijn vastgesteld.

Overige soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen

Overige jaarrond beschermde nesten van broedvogels of belangrijke onmisbare foerageergebieden van deze soorten zijn niet in het plangebied aangetroffen of bekend en worden gezien de afwezigheid van ge-schikte broedgelegenheid (w.o. gebouwen en bomen) ook niet verwacht.

In en rond de woningen aan de Ooster Mheenweg zijn huismussen waargenomen. Het plangebied (met name de randen) maakt onderdeel uit van het foerageergebied. De voorgenomen plannen hebben gezien de reeds aanwezige verstoringbronnen (bebouwing en verkeer) en de tolerantie van de soort voor ver-storing geen negatief effect op de aanwezige nestplaatsen en de functionele leefomgeving. Daarnaast zijn in de directe omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden. Er is geen sprake van negatieve effecten op Huismus. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige broedvogels

Het plangebied is vanwege het ontbreken van bebouwing, oppervlaktewater en opgaand groen van be-perkt belang voor broedvogels. Gezien de extensieve begrazing en nabijheid van bebouwing en verkeer worden ook grondbroeders niet verwacht. In de directe omgeving, binnen de verstoringzone, kunnen onder andere Houtduif, Witte kwikstaart, Merel en Koolmees wel verwacht worden. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaat-sen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. Echter wordt in het kader van de Wnb voor het broedsei-zen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van be-lang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Werkzaamheden worden zo veel mogelijk buiten het broedseizoen uitgevoerd. Voor meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen. Wanneer werkzaamheden binnen deze perioden worden uitge-voerd adviseren we om een broedvogelcontrole door een terzake deskundige uit te laten voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt gekeken of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari – half maart en eind juli – half november, adviseren we na te gaan of nog bewoonde nesten van de vroeg of laat in het seizoen broe-dende soorten als Houtduif binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. Bij het onver-wacht aantreffen van nesten van broedvogels dienen de betreffende werkzaamheden direct te worden

gestaakt en direct contact te worden gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wnb kunnen worden uitgevoerd.

3.5 Amfibieën

Voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 Wnb) wordt op basis van het veldbezoek, het ontbreken van oppervlaktewater en bekende verspreidingsgegevens (o.a. NDFF 2018) uitgesloten. Datzelfde geldt voor nationaal beschermde amfibieën. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Binnen het plangebied zijn mogelijk wel soorten met een provinciale vrijstelling overwinterend te verwachten. Dit zijn onder andere Gewone pad en Bruine kikker. Bij de geplande ontwikkelingen ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze amfibieën worden geschaad. In voorliggende situatie geldt in de provincie Gelderland bij ruimtelijke ingrepen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wnb (Provincie Gelderland 2018), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (zie kader 2.1).

3.6 Overige soortgroepen

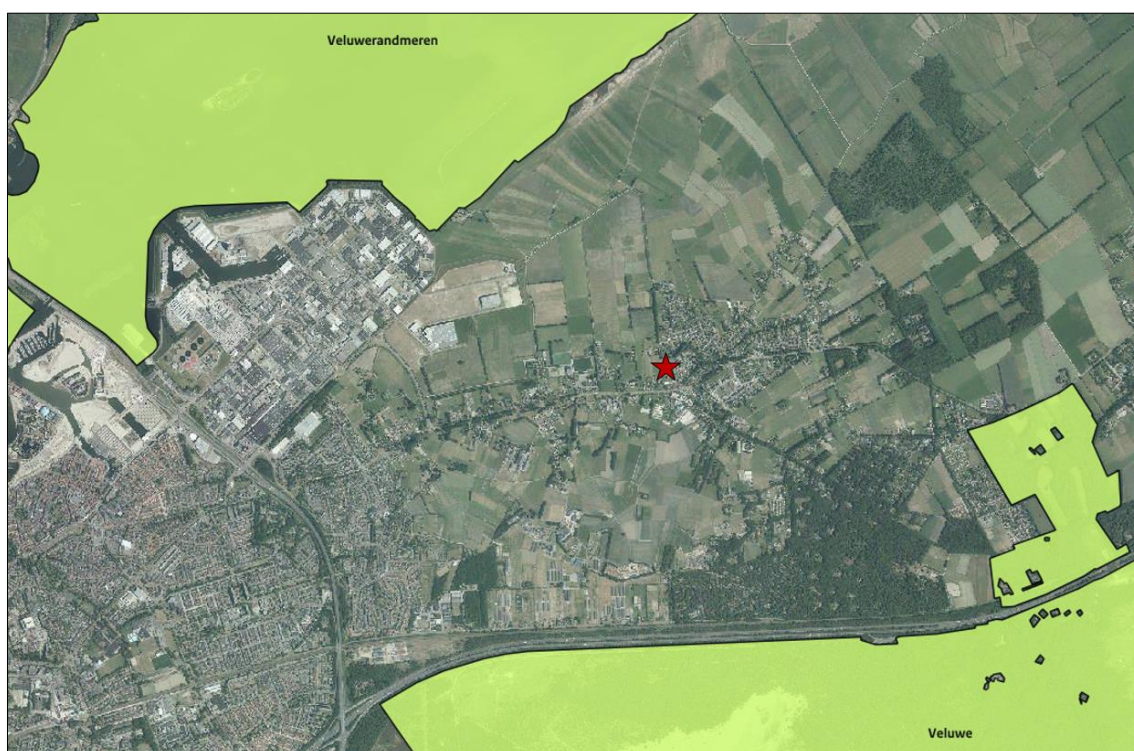
Op basis van het veldbezoek, de terreinkenmerken, habitateisen van overige soorten en bekende verspreidingsgegevens (o.a. NDFF 2018), worden in het plangebied geen beschermde reptielen en ongewervelden (dagvlinders, libellen en overige ongewervelden) verwacht. Oppervlaktewater is afwezig, zodat beschermde vissen zijn uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wnb is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000

Ligging planlocatie en mogelijke effecten

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden zijn Veluwerandmeren en Veluwe op respectievelijk 1,5 en 1,7 kilometer (zie figuur 4.1).

Figuur 4.1 Ligging plangebied (rode asterisk) ten opzichte van begrenzing Natura 2000-gebieden (Bron: Aerial Calculator).

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied, zodat directe negatieve effecten waaronder oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebieden op voorhand zijn uitgesloten. Op basis van de effectenindicator (synbiosys.alterra.nl, Broekmeyer 2005, 2010, Min. van EZ 2015), de aard en omvang van het initiatief en de ruime afstand tot beschermde gebieden (>1,5 kilometer) zijn indirecte negatieve effecten zoals verstoring op voorhand uitgesloten. Wel kan een toename van stikstofdepositie als gevolg van nieuwbouw en extra verkeersbewegingen verzurende en vermestende effecten op beschermde waarden in Natura 2000-gebied(en) hebben. Uitsluitend het aspect stikstofdepositie wordt daarom nader beschouwd.

Effecten stikstof

Programma Aanpak Stikstof

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft tot doel de (effecten van) stikstofdepositie te verminderen. Het rekenmodel AERIUS, onderdeel van het PAS, is ontwikkeld om de te verwachten depositie van stikstof (N) als gevolg van een project of plan te berekenen en te bepalen of (voldoende) ontwikkelingsruimte voor het initiatief beschikbaar is. Het PAS heeft betrekking op vergunningverlening en is daardoor alleen

van toepassing voor projecten en activiteiten. Het toetsingskader van het PAS geldt alleen indirect voor (bestemmings)plannen: het PAS kan gebruikt worden om aan te tonen of het plan uitvoerbaar is onder de Wnb. Een (bestemmings)plan kan enkel worden vastgesteld indien ontwikkelingsruimte (met het oog op stikstofdepositie) aanwezig is of indien blijkt dat de stikstoftoename geen significant negatief effect heeft op instandhoudingsdoelen voor beschermde waarden in betreffende Natura 2000-gebied(en).

Werkwijze

Om te bepalen of voorliggend plan uitvoerbaar is onder de Wnb, is een berekening gemaakt met AERIUS Calculator.

- Indien er sprake is van een toename kleiner dan 0,05 mol N/ha/jaar, wordt de depositie als verwaarloosbaar gezien en zijn vervolgstappen niet nodig. Er kan dan geconcludeerd worden dat het plan uitvoerbaar is. Activiteiten en projecten die het plan mogelijk maken zijn vergunningvrij.
- Bedraagt de depositie meer dan 0,05 mol, maar minder dan de vigerende grenswaarde voor een Natura 2000-gebied¹, dan zijn alle activiteiten en projecten die voortvloeien uit het plan meldingsplichtig (indien het een meldingsplichtige categorie betreft), maar vergunningvrij. Ook in die situatie is het plan uitvoerbaar.
- Bedraagt de depositie meer dan de grenswaarde voor een Natura 2000-gebied¹, dan is voor de activiteiten en projecten die voortvloeien uit het plan een vergunning noodzakelijk. Het plan is uitvoerbaar, mits er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is.
- Tenslotte wordt een bovenwaarde van 3 mol N/ha/jr gehanteerd. Ontwikkelingen met meer dan een depositie van 3 mol N/ha/jr worden niet vergund dan wel toegestaan. Plannen met een dergelijke bijdrage zijn niet uitvoerbaar.

Uitgangspunten berekening

Het toetsingskader voor een bestemmingsplan betreft een vergelijking tussen de huidige feitelijke situatie en de beoogde situatie. In de huidige situatie zijn er geen emissiebronnen in het plangebied aanwezig. Voor de beoogde situatie zijn op basis van het plan (zie bijlage 1) en maximale invulling van het bestemmingsplan uitgangspunten ten aanzien van de emissiebronnen bebouwing en verkeer geformuleerd. De AERIUS-berekening is gezien de verwachte uitvoeringsmoment voor het rekenjaar 2019 uitgevoerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van de nieuwste versie van AERIUS Calculator (versie 2016L).

Bebouwing:

Op basis van het ontwerp worden zeven woningen gebouwd waarvan twee 2-onder-1-kap-woningen en een blok van drie woningen (zie bijlage 1). De betreffende woningtypen zijn in AERIUS in de categorie plan met bijbehorende standaardemissies gekoppeld aan een vlakbron op de locatie van het plangebied. Daarbij is een uitstoothoogte van 8 meter conform het bestemmingsplan aangehouden. De emissie als gevolg

¹ De overheid kan besluiten de grenswaarde te verlagen naar 0,05 mol N/ha/jaar wanneer 95% van de beschikbare depositieruimte is benut. De grenswaarde voor vergunningverlening is voor onder andere Natura 2000-gebied Veluwe verlaagd van 1 mol naar 0,05 mol N/ha/jr (www.bij12.nl).

van de bebouwing (13,9 kg NO_x/jr) betreft een *worst case situatie*, aangezien de woningen op een duurzame wijze zullen worden verwarmd middels zonnepanelen en een warmtepomp (zie 1.2). In de praktijk wordt geen gebruik gemaakt van aardgas en is dus geen of nauwelijks sprake van stikstofuitstoot.

Verkeer:

Qua extra verkeersbewegingen is voor alle woningen (worst case) het hoogste kengetal behorende bij een nieuwe woning à 8,6 motorvoertuigen per etmaal genomen (CROW 2012). Het totaal aantal verkeersbewegingen van 60,2 (7 woningen*8,6 mvt/etm) is als lijnbron tot aan de rotonde in de Zuiderzeestraatweg ingetekend. Aangenomen is dat vanaf dit punt de extra verkeersbewegingen opgaan in het heersende verkeersbeeld. Aan de lijnbron zijn de volgende kenmerken gekoppeld: aantallen per lichte verkeerscategorie met bijbehorende standaardwaarden en binnen de bebouwde kom.

Rekenresultaten en conclusie

De AERIUS-berekening (kenmerk: Rw62SkK9ynPX, d.d. 11 juli 2018) laat zien dat het plan voor woningbouw aan de Ooster Mheenweg géén toename van stikstofdepositie boven grenswaarden van Natura 2000-gebieden heeft. De AERIUS-berekening is in bijlage 2 toegevoegd. Het onderdeel gebiedsbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming vormt daarmee geen belemmering voor het vaststellen en uitvoering van het plan.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

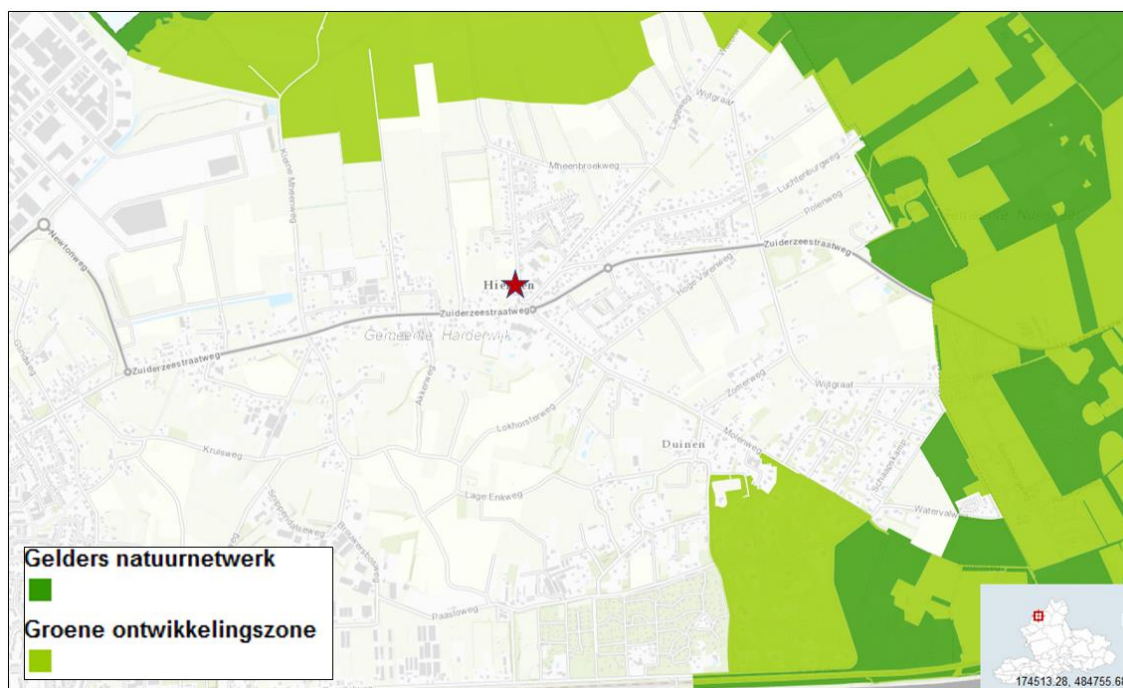
Provinciaal beleid Gelderland

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van (inter)nationaal en provinciaal belang. Het GNN bestaat uit terreinen met een natuurbestemming binnen de voormalige EHS en bevat tevens een zoekgebied voor nieuwe natuur. Voor de NNN-deelgebieden zijn natuurdoelen opgesteld die zijn uitgewerkt in zogenoemde 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Daarnaast kent het provinciale beleid de Groene Ontwikkelingszone (GO), voor delen 'niet-natuur' in de voormalige EHS (woningen, bedrijven, infrastructuur). Hierbinnen is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden.

Het Gelderse natuurbeleid is uitgewerkt in de Omgevingsvisie en de regels zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening (Provincie Gelderland 2018). De provincie Gelderland kent geen externe werking ten aanzien van het GNN (Provincie Gelderland 2018), zodat in principe geen sprake is van een nadere effectbeoordeling als een ontwikkeling buiten de begrenzing van het GNN plaatsvindt. Echter dient, gezien recente jurisprudentie, in het kader van goede ruimtelijke ordening wel rekening worden gehouden met mogelijke indirecte externe werking.

Ligging plangebied t.o.v. het GNN/GO

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het GNN en de GO (zie figuur 4.2). Het meest dichtstbijzijnde GNN-gebied (Deelgebied 139: Randmeerkust), ligt op ruim 1,3 kilometer afstand van het plangebied. Het plangebied heeft in de huidige situatie een agrarische bestemming (ruimtelijkeplannen.nl). Voor woningbouw is een bestemmingswijziging nodig, zodat ook naar eventuele effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN dient te worden gekeken.

Figuur 4.2 Ligging planlocatie (rode asterisk) ten opzichte van begrenzing NNN (Bron: Atlas Gelderland).

Effectbeoordeling en conclusie

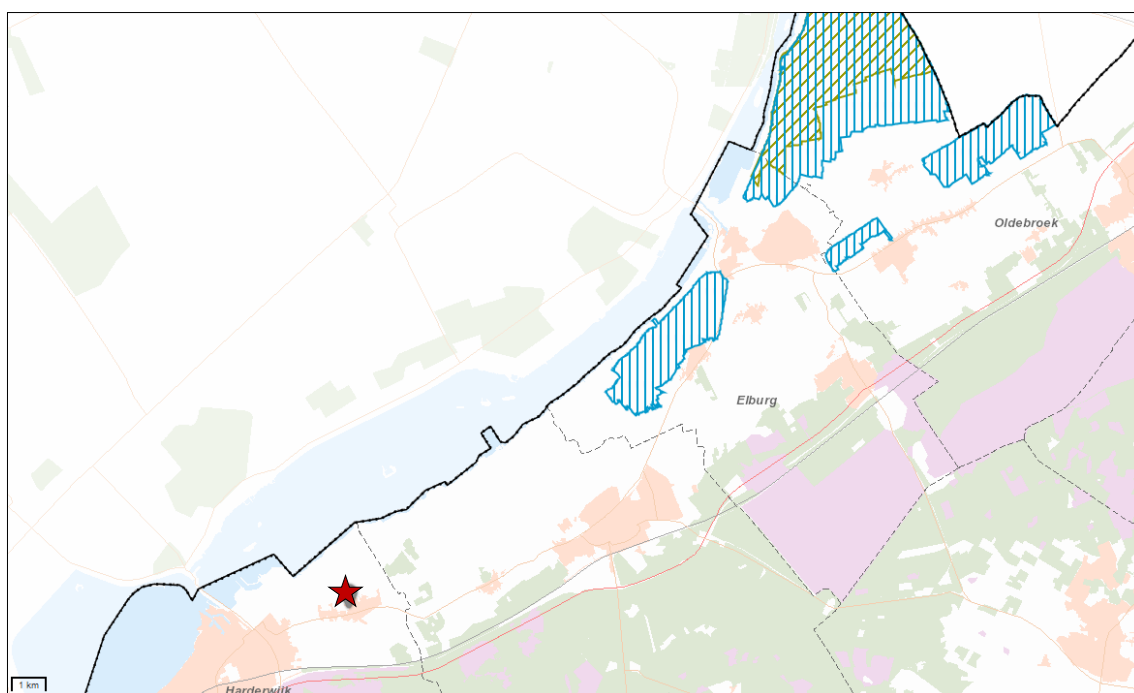
Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het GNN en de GO. Aangezien de provincie Gelderland geen externe werking ten aanzien van het NNN kent, is een nadere effectbeoordeling (een 'Nee tenzij, -toets niet aan de orde. Ook in het licht van een goede ruimtelijke ordening is er - gezien de afstand en de aard en omvang van de plannen - geen sprake van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en de waarden van het nabijgelegen NNN-gebied. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, openheid landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het NNN, niet worden aangetast door de geplande ontwikkeling. Vervolgstappen ten aanzien van NNN-gebieden zijn niet aan de orde.

4.3 Natuur buiten het NNN

In het Gelders ruimtelijk beleid (Provincie Gelderland 2018) is naast bescherming van natuur binnen het GNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het GNN. Het betreft bijvoorbeeld weidevogelgebied en ganzenrustgebied. Dergelijke gebieden kenmerken zich door de relatieve rust en grote openheid.

De weidevogelgebieden en de ganzenfoerageergebieden zijn bijzondere onderdelen van de GO. De provincie wil in deze gebieden de openheid en rust beschermen.

Weidevogelgebied en ganzenrustgebieden liggen op grote afstand, respectievelijk op 10 en 16 kilometer. (zie figuur 4.3). Gezien de grote afstand en het tussenliggende afschermende gebied hebben de ontwikkelingen geen effect op de openheid van en rust in deze gebieden. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Figuur 4.3 Ligging weidevogelgebieden (blauw gearceerd) en rustgebieden voor winterganzen (bruin gearceerd) ten opzichte van de van de globale planlocatie (rode asterisk (bron: Provincie Gelderland 2018)).

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Broekmeyer, M.E.A. (2010). Update effectenindicator. Alterra, Alterra-rapport 1976.
- Broekmeyer, M.E.A. (2005). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 1375.
- CROW (2012). Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie. Ede, oktober 2012.
- Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van Vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg, 23 december 2008. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Krijgsveld, K.L., S.M.J. van Lieshout, J. van der Winden & S. Dirksen (2004). Verstoringsgevoeligheid van vogels. Literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg bv (rapport 03-187) in opdracht van Vogelbescherming Nederland.
- Ministerie van LNV (2018). Ontwerp-wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden. Directie Natuur & Biodiversiteit | DN&B/2018-000 | Aanwezige waarden (ontwerp-wijziging), 5 maart 2018.
- Ministerie van LNV (2009). Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten, ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Ministerie van EZ (2015). Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Aanvulling bij Alterra-rapport 1375 uit 2005.
- Ottburg, F.G.W.A et al. (2008). Vuurwerk & Vogels. Afwegingskader voor vergunningverlening ten aanzien van vuurwerkevenementen in en nabij Brabantse Vogelrichtlijngebieden. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 1594.
- Provincie Gelderland (2018). Geconsolideerde Omgevingsvisie en -verordening Gelderland (januari 2018).
- Roodbergen, M., J. Nienhuis & F. Majoor (2011). Habitatvoorkeur van broedende Ooievaars in de IJsselvallei. SOVON-onderzoeksrapport 2011/16. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- Staatsblad (2016). Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).
- Verhees, L. en M. Aalbers (2016). Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator. Een praktische instructie voor vergunningverlening. Tauw, 18 mei 2016.

Internet

- AERIUS Calculator (<https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#>), versie 2016L
- Atlas Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>)
- Bestemmingsplannen (ruimtelijkeplannen.nl)
- Bij12 - grenswaarden Natura 2000-gebieden (https://www.bij12.nl/onderwerpen/programma-aanpak-stikstof/vergunningen-en-meldingen/overzicht_grenswaarde-_verlagingen/)

Bij12 - Kennisdocumenten Soorten, natuurbescherming (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>)

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>).

Harderwijk (<https://www.harderwijksezaken.nl/nieuws/vierhouten-verwacht-baby-ooievaar>)

NDFF - Nationale Databank Flora en Fauna (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd op 22, 23 mei 2018.

Provincie Gelderland - Lijst soorten jaarrond beschermde nesten (www.gelderland.nl/bestanden/Documenten/Gelderland/Vergunningen-en-ontheffingen/Lijst_soorten_jaarrond_beschermde_nesten.pdf)

RVO - Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (<https://mijn.rvo.nl/.../Lijst+jaarrond+beschermde+vogelnesten...>)

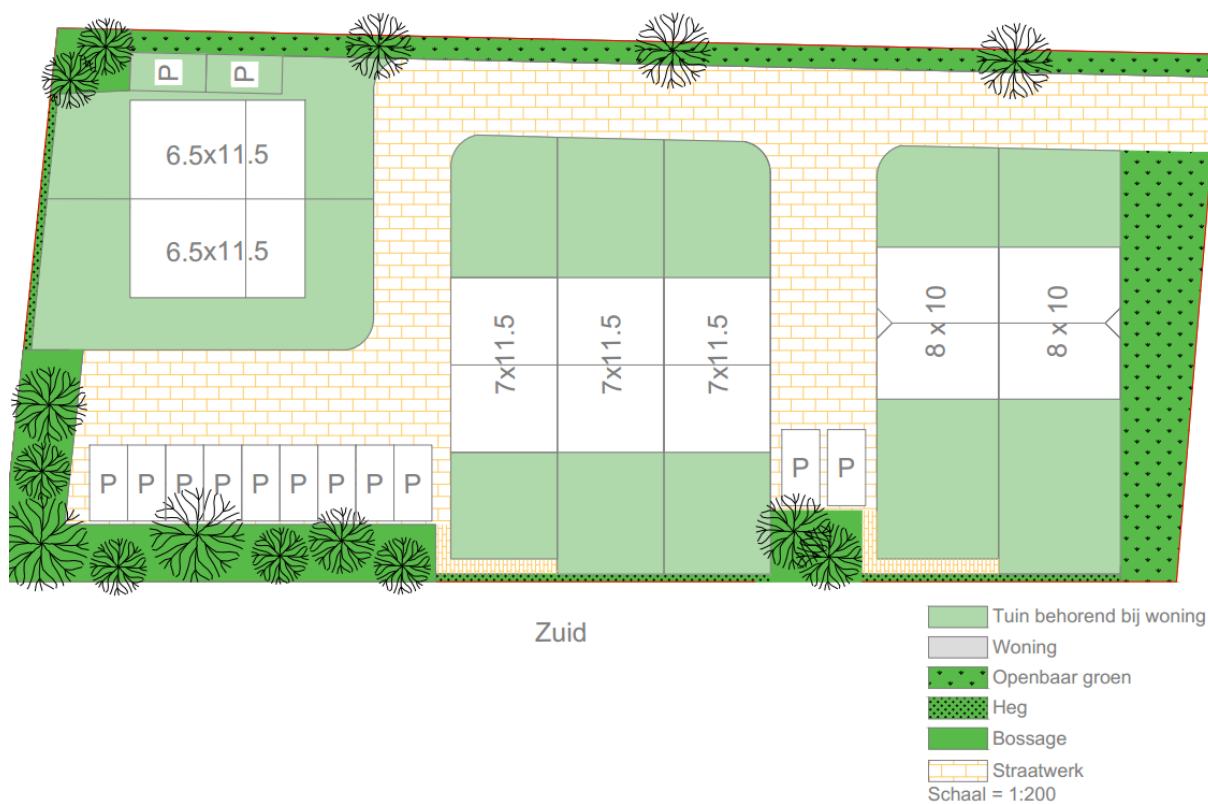
Sovon - Vogel informatie (<https://www.sovon.nl/nl/>)

Synbiosys - aanwijzingsbesluiten Natura 2000-gebieden (<https://www.synbiosys.alterra.nl/Natura2000/gebiedendatabase.aspx..>)

Bijlagen

Bijlage 1 – Inrichtingsschets

Zuid

Bijlage 2 – AERIUS-berekening

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

Berekening Woningbouw Ooster Mheenweg

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositiekaart
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Bouwbedrijf J.Timmer BV	Ooster Mheenweg, xxxx xx Hierden

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Woningbouw Ooster Mheenweg, Hierden	Rw6zSkKgynPX

Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
11 juli 2018, 13:57	2019	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	15,66 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Resultaten

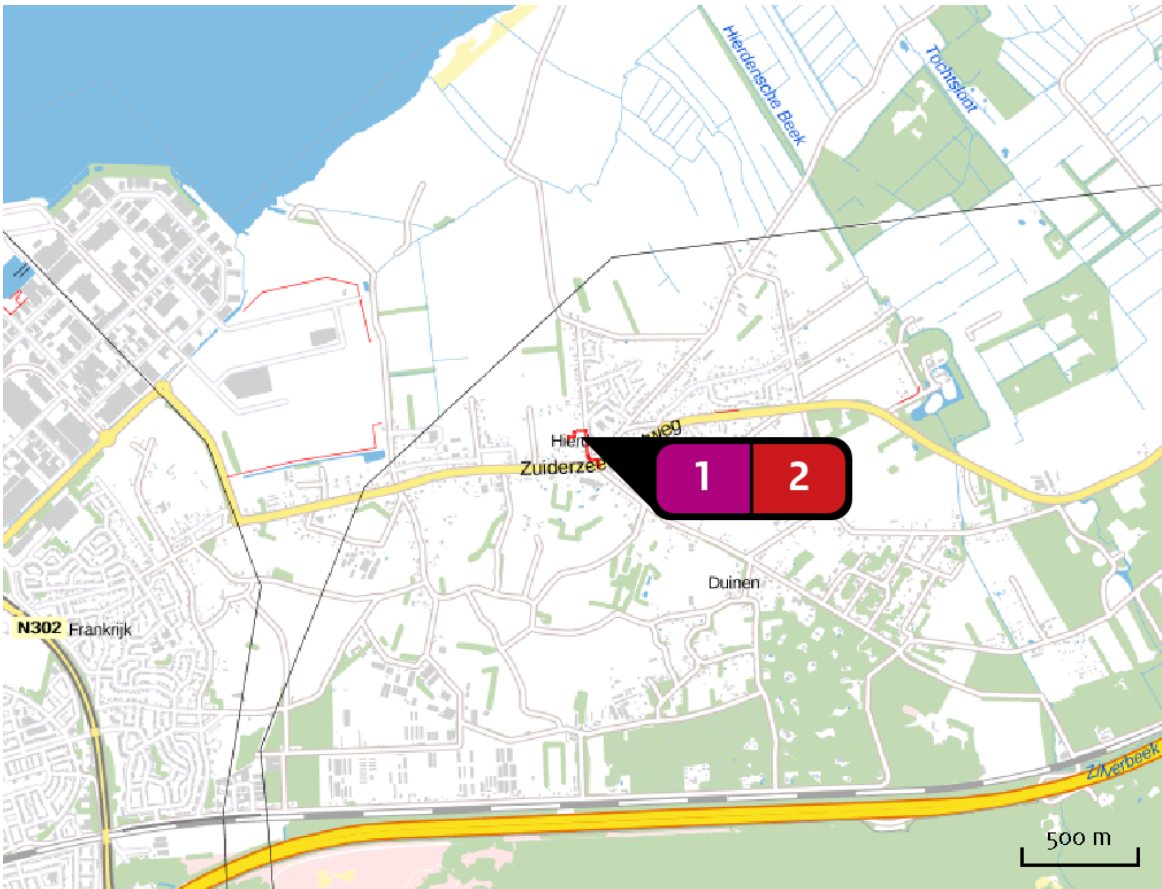
Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

Bestemmingsplan woningbouw Ooster Mheenweg, Hierden

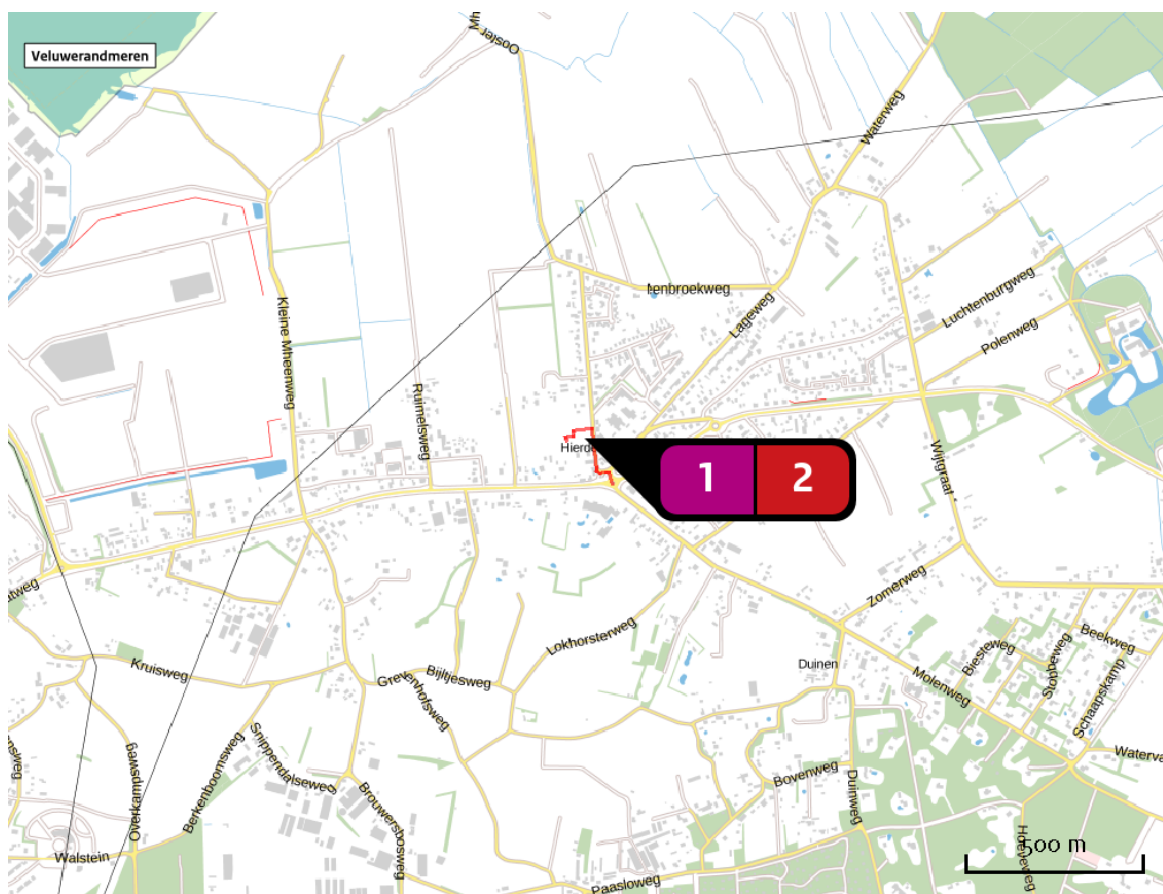
Locatie
Woningbouw
Ooster Mheenweg

Emissie
Woningbouw
Ooster Mheenweg

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	Bebouwing Plan Plan	-	13,88 kg/j
2	Verkeer Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	1,77 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

Habitatrichtlijn

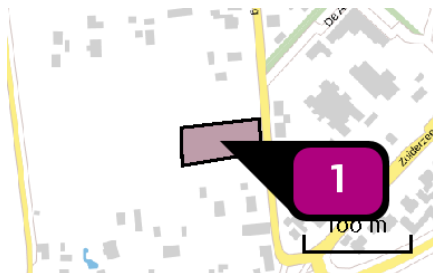

Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn,
Vogelrichtlijn

Emissie
(per bron)
Woningbouw
Ooster Mheenweg

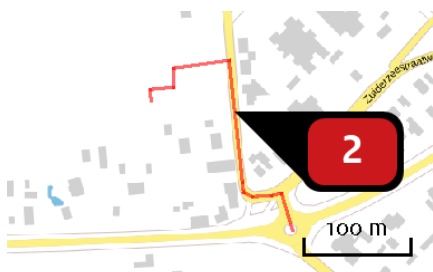
Naam

Locatie (X,Y)

NOx

Bebouwing
174580, 485510
13,88 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
Woningbouw	Woningen (nieuwbouw): Twee-onder-één-kap	Twee-onder-één-kap woningen	4,0	NOx	8,67 kg/j
Woningbouw	Woningen (nieuwbouw): Hoekwoning	Hoekwoning	2,0	NOx	3,66 kg/j
Woningbouw	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	Tussenwoning	1,0	NOx	1,55 kg/j

Naam

Locatie (X,Y)

NOx

NH3

Verkeer
174627, 485478
1,77 kg/j
< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	60,2	NOx NH3	1,77 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20171215_64190d2d2b

Database versie 2016L_20170828_c3f058foof

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>